Redacţiunea, Administraţiunea şi Tipografia:
Braşov, piaţa mare Nr. 30.
Scrisori nefrancate nu se primesc. — Manuscripte nu se retrimet.
INSERATE se primesc la Administraţiune în Braşov şi la următórele Birouri de anunciurí:
în Viena: *M. Dukes, Heinrich Schalek, Rudolf Mosse, A. Oppeliks Nachfolger; Anton Oppelik, J. Dannebcr*, în Budapesta: *A. V. Goldberger, Eckstein Bernat*: în Bucuresci: *Agence Havas*, Succursale de Roumanie; în Hamburg: *Karolyi & Liebmann*.
Preţul inserţiunilor: o seria garmond pe o colónă 6 cr. şi 30 cr. timbru pentru o publicare. Publicărí mai dese după tarifă şi învoială.
Reclame pe pagina a 3-a o seria 10 cr. séu 30 baní.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL LVIII.

„Gazeta" iese în fiă-care di.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 12 fl., pe şése luni 6 fl., pe trei luni 3 fl.
N-rii de Duminecă 2 fl. pe an.
Pentru România şi străinătate:
Pe un an 40 franci, pe şése luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminecă 8 franci.
Se prenumeră la tóte oficiele poştale din întru şi din afară şi la dd. colectori.
Abonamentul pentru Braşov
administraţiunea, piaţa mare, Têrgul Inului Nr. 30 etagiu I.: pe un an 10 fl., pe şése luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 cr. Cu dusul în casă: Pe un an 12 fl., pe 6 luni 6 fl., pe trei luni 3 fl. Un esemplar 5 cr. v. a. séu 15 bani. Atât abonamentele cât şi inserţiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 215. Braşov, Joi, 28 Septemvre (10 Octomvre) 1895.

Semne îngrijitóre.

Braşov, 27 Septemvre v.

Casul petrecut dilele acestea la preparandia română din Arad este identic cu casul petrecut iérna trecută la preparandia română din Gherla. Şi într'un loc şi în altul elevii preparandialí au părăsit institutul naţional românesc şi s'au aruncat orbesce în braţele adversarilor noştri politicí, căutând ocrotire în preparandiile unguresci ale statului.

Cu un deceniu înainte de asta póte că nimenea n'ar fi credut între Românî, că astădí, în anul mântuirei 1895, ne va fi dat sě înregistrăm nisce apariţiuni atât de monstruóse în sînul tinerimei române, — a acelei tinerimí, care în cursul istoriei nóstre naţionale de seculí a sciut întot-déuna sě se identifice cu sórtea poporului sěu, suferind împreună cu acesta şi răbdând fóme şi sete, fără sě fi lăcomit vre-odată la mesele întinse ale adversarilor.

Şi cum óre sě ne esplicăm aceste dureróse şi îngrijitóre porniri, ivite în sînul tinerimei nóstre?

La Gherla 18 tinerí au părăsit institutul preparandial românesc din simplul motiv, că nu erau mulţumiţí cu modul, cum erau tractaţí din partea unui profesor al lor, despre care susţineau, că ar fi fost dur cu ei. Au voit din causa acésta sě forţeze delăturarea lui fără nicí o judecată, punêndu-se în grevă faţă de el. Dér fiind-că n'au isbutit, tinerii elevi au părăsit institutul şi au trecut la preparandia maghiară.

La Arad casul este şi mai caracteristic. Unul dintre cei 12 tinerí desertorí ai acestei preparandii spune, că el a părăsit preparandia română din pricină, că 'i s'a dat din limba maghiară calcul de „bun" în loc de „laudabil", cum ar fi aşteptat el; tot aşa a păţit'o şi cu calculul din purtarea morală şi din caligrafiă, dându-i-se cu-o notă mai puţin, de cum s'a preţuit el pe sine. Altul dintre desertorí are neruşinarea de-a spune, că *„la preparandia de stat li-se dă vipt bun şi locuinţă gratuit, ba uneorí şi cărţí, pe când cei din alumneul român trăesc ca vai de ei, rabdă chiar fóme"*.

Va sě dică tinerilor dela Gherla le trebuia o tractare mai cu mănuşí, ér celor dela Arad calcule şi pe de-asupra carne şi plăcinte multe. Acestea negăsindu-le la institutele naţionale românescí, s'au vědut „siliţí" sě se arunce în braţele adversarilor noştri politicí şi sě dea cu piciorul în acele vechí institute, pe care părinţii le-au înfiinţat cu jertfe şi cu sudorí crunte pentru luminarea şi fericirea lor.

Ei bine, aşa sciu aceştí membri ai tinerimei române de adí sě preţuéscă aşedămintele nóstre de cultură naţională? Aşa sciu ei sě-şí arate recunoscinţa faţă cu cei ce i-au scos din opincă şi i-au făcut „domnişorí"?

Am fi înţeles, décă, fiă în casul prim, fiă în al doilea, tinerii nemulţumuţí ar fi protestat contra presupuselor nedreptăţirí şi ar fi căutat sě-şí elupte pe calea cuvenită ceea ce credeau, că li-se cuvine cu drept; ba, décă situaţiunea le părea atât de nesuportabilă la acele institute românescí, am fi mai înţeles chiar şi aceea, ca ei sě trécă la vre-un alt institut românesc, orí sě se întórcă la córnele plugului pentru a muncí omenesce şi cinstit în brazda părinţilor lor. Dér ca sě trécă la institutele adversarilor noştri unde se cultivă un spirit contrar neamului lor şi aspiraţiunilor lui îndreptăţite, numai fiind-că li-s'a pus în vedere o hrană mai bună: acésta este o faptă de ingratitudine, ce nu póte fi scusată nicí într'o împrejurare.

Casurile acestea însě, orí cât de regretabile ar fi, nu ne-ar durea aşa de mult, décă n'am vedé în ele semnele unui spirit primejdios, anarchic şi infect, ce, fiă direct orí indirect, fiă conscient orí inconscient, este nutrit şi susţinut de mult în mijlocul nostru. Desertările dela Gherla şi Arad sunt numai nisce isbucnirí ale acestui spirit, care nu mai vré sě cunóscă disciplina, subordinaţiune şi respect.

Când tinerii dela Gherla au părăsit institutul românesc trecênd la preparandia maghiară, unul dintre diarele nóstre naţionale i-a luat în apěrare, aliându-se cu ei numai ca sě pótă lovi în superiorí. Astădí, când se întêmplă acelaşí lucru la Arad, tinerii desertorí găsesc colóne deschise prin unele dintre diarele nóstre pentru a-se face „celebri" şi a căuta sě-şí scuse pěcatul invocând motivele cele mai ridicule.

Ba unul dintre organele nóstre găsesce şi aicí o uşiţă de scăpare pentru tinerii desertorí, admiţênd, că într'un cas anumit s'ar „puté scusa faptul trecerei lor la un institut de stat!"

Aşa se cultivă, conscient şi inconscient, spiritul de nesubordinaţiune în mijlocul nostru, ér urmarea este distrugerea orí-cărei autorităţí în sînul nostru şi slăbirea disciplinei naţionale

---

Scaiul — Pazmandy. Un amic al foiei nóstre ne atrage atenţiunea asupra unei notiţe apărute în „Tribuna" de Duminecă, care, precum crede el, este îndreptată contra diarului nostru.

In adevěr, deşi nu este numit cu numele, este înţeles diarul nostru în acea notiţă. Ni-se impută întrînsa nicí mai mult nicí mai puţin decât „rea credinţă", pentru-că am subliniat scirea sosită din Pesta, că la procesul diarului slovac „Naroduie Noviny" a asistat pe galeriă şi Pazmandy în societate cu Vasile Lucaciu.

Pentru noi acéstă scire era destul de remarcabilă spre a nu o ignora, căcí indiferent, décă d. Lucaciu a mers la proces de odată cu Pazmandy, orí nu, faptul, că acolo s'a vědut Pazmandy érăşí în societatea lui, era destul de bătător la ochí în împrejurările de faţă, când foile maghiare se silesc a face capital din pretinsa prieteniă a d-lor Lucaciu şi Coroianu cu numitul deputat.

Şi au şi făcut capital şi n'au fost desminţite până acum, tocmai aşa cum nu s'a desminţit rolul de „mentor", ce l'a jucat acelaş Pazmandy faţă cu eliberaţii din închisóre, când împreună cu domnii Lucaciu şi Coroianu cutriera cu birja stradele Budapestei, colindând pe la ministru-preşedinte şi pe la ministrul de justiţiă.

Era, credem, mult mai priincios pentru „buna credinţă" a celor dela „Tribuna", décă nu mai scormoneau acéstă penibilă afacere, căcí cu afirmarea: *„se scie ce scaiu e Pazmandy"*, n'au contribuit întru nimic la clarificarea neînţelesului rol, ce l'a jucat acesta, chiămat orí nechiămat, pe lângă d-nii Lucaciu, Coroianu şi soţí, după eşirea lor din închisóre.

Scaiul póte fi supěrător şi periculos numai până atuncí, până când omul nu se scie feri şi rumpe de el!

*

Saşii nu vor modificarea legei electorale. Sub titlul acesta „Telegraful Român" comunică, că în adunarea generală de Luní a comitatului Sibiiu s'a discutat şi asupra adresei comitatului Bichiş în afacerea modificărei legei electorale.

Comisiunea permanentă a propus sě se ia spre sciinţă acéstă adresă. Membrul Partenie *Cosma* însě a făcut contra-propunerea, ca comitatul Sibiiului sě sprijinéscă adresa comitatului Bichiş prin înaintarea unei asemenea adrese cătră dietă. D-sa a accentuat, că ar sta rěu, ca comitatul Sibiiului sě nu sprijinéscă o iniţiativă, luată de un municipiu din Ungaria cu scop de-a vindeca o rană, de care sufere în special Transilvania şi majoritatea locuitorilor ei. Modificarea legei electorale, dise d-sa, este un punct de program al tuturor partidelor oposiţionale din patriă, ba şi fostul ministru Hieronymi recunoscuse îndreptăţirea acestui gravamen. Comitatul Bichiş cere, ca dreptul de alegere sě se esercieze în condiţiuní egale pretutindenea, asemenea şi cercurile electorale sě fiă arondate după posibilitate în mod egal, decí cere modificarea actualei legei electorale în spirit liberal. Se cuvine dér sě fiă sprijinit.

Propunerea d-lui Cosma n'a fost combătută de nimení dintre Saşí, dér la votare numai Românii au sprijinit'o, ér Saşii

---

FOILETONUL „GAZ TRANS."

Codul penal rusesc.

(Din Rusia celor doi Alexandri din urmă.)

(Urmare).

Departe de mine este intenţiunea, de-a înfrumseţa orí scusa crimele pomenite în §§ amintiţí ai codicelui penal rusesc, orí chiar de-a trage la îndoélă îndreptăţirea de-a le pedepsi. Eu vréu sě atrag însě atenţiunea cetitorului asupra nedreptăţii crude, ce se comite, după părerea mea, când astfel de delicte sunt puse pe o tréptă cu furtul şi omorul. Bisericele rusescí sunt pline cu aşa numite icóne făcětóre de minuní, cu chipurí de-ale Preacuratei şi de-ale „Sântului Dumnedeu".

Am vědut, de câte-orí am intrat în vr'o biserică ruséscă — chiar şi în catedrala s. Isac din Petersburg — acăţate de ramele icónei Mariei, care stă ridicată de-a drépta iconostasului, haine scumpe, precum cârpe, şurţe etc., puse de proprietarí în speranţa, că prin atingerea cu icóna aceea vor căpěta puterí făcětóre de minuní. Eu cred, că n'ar fi ceva deosebit, când un om inteligent, care póte fi un cetăţen leal şi un creştin bun, s'ar esprima în casul acesta într'un mod puţin reverenţios asupra icónei încărcate cu pietri scumpe, ba s'ar puté chiar întêmpla, ca se-şí esprime neplăcerea faţă de-o biserică, care nu numai că sufere o ast-fel de înşelătoriă, ci încă chiar îndémnă la aşa ceva. Un ast-fel de om ar puté sě ajungă după § 177 din codicele penal pe viéţă în cel mai îndepărtat unghiŭ al Siberiei.

In anul 1886 am cercetat cu soţia mea una dintre cele mai însěmnate bisericí ale Moscovei şi am vědut acolo, cum mulţime de ţěraní ruşí sărutau unul după altul cu multă pietate nisce óse negre. Acestea erau, se dice, óse din degetele dela mânile şi picióreIe deosebiţilor „sfinţí ai Domnului". Unii dintre ţěraní sărutară fiă-care os pe rênd. Eu nu m'am putut reţiné sě nu fac o observare, care ar fi fost de sigur privită ca crimă, şi mi-ar fi atras de sigur esilarea pe viéţă, de nu şi muncă silnică.

Unele dintre obiceiurí sunt şi fórte periculóse sănětăţii, în deosebí sărutarea icónelor şi a óselor „sfinte". Póte că şi acésta a contribuit la lăţirea bólelor contagióse între nepricepuţii ţěraní ai imperiului Ţarului. Un os poros al vre-unui „sânt d'al Domnului", pe care-l săruta mii de bărbaţí, femei şi copii, trebue sě devină cu timpul o vatră de infecţiune. Şi credinţa propagată de preoţime, că sărutarea unui astfel de os e o faptă plăcută lui Dumnedeu, şi că aduce mântuire, mi-se pare fórte păgubitóre. Décă aşí fi Rus şi aşí trăi în Rusia, m'aş folosi de prima ocasiune pentru de-a da într'un mod neîndoios espresiune părerii mele în privinţa acésta. Atuncí însě, ferecat în lanţurí, ar trebui sě mě duc la Siberia.

Dér nu tóte defăimările persónelor şi obiceiurilor sânte sunt taxate ca crime. O parte însěmnată este dedicată eresiei şi schismei. Cele mai crude pedepse sunt prevědute pentru lăpădarea ortódoxei, ruperea de biserica dreptcredincióshă, esprimarea în public de părerí ereticescí.

Paragraf 184 dispune, că Jidanul orí Mohamedanul, care înduplecă prin vicleniă orí persvasiune pe un creştin pravoslavnic sě se lapede de biserica singură adevěrată şi sě priméscă legea judaică, orí mohamedană, sě se esileze pe viéţă la Siberia şi sě se condamne la muncă silnică pe 8—10 ani.

După § 187 se esiléză pe viéţă la Siberia cel ce ar încerca sě înduplece pe un credincios al bisericei ortodoxe sě trécă la altă biserică creştină.

In § 188 se dice: „Décă părăsesce cine-va biserica ortodoxă şi se alătură altei bisericí creştinescí, atuncí sě fiă dat bisericei, ca sě-l lumineze. Copiií lui minorení sě fiă puşí sub tutoratul guvernului, averea lui sě vină sub curatelă, şi dreptul de dispunere liberă asupra acestora sě-l capete numai atuncí, când se va lăpěda de eresiile lui".

Părinţii, carí sunt datorí sě-şí créscă copiií în credinţa pravoslavnică, dér nu fac

au votat toțĭ pentru propunerea comisiunei permanente.

De aicĭ conchide „Tel. Rom.“, că Sașii se află fórte bine sub scutul legei esceptionale de astădĭ, și că egoismul lor înăscut nu-i lasă sĕ contribue la un lucru, care, după părerea numitului ḑiar, ar puté crea eventual un *modus vivendi* și între Românĭ și Maghiarĭ.

CRONICA POLITICĂ.

27 Septemvre.

Erĭ după amédĭ se ținù adunarea comitetului **cercului electoral din țéra Bârsei.** In urma numirei fostului deputat dietal A. *Zay* de consiliar ministerial are sĕ se alégă adecă un nou deputat, pentru cercul electoral I, brașovén. Inainte de tóte fù respinsă, în amintita adunare, o petițiune înaintată și subscrisă de 100 alegĕtorĭ, în care se cerea o *alegere de probă*, la care sĕ ia parte toțĭ alegĕtorii sașĭ din cercul electoral I din Brașov. După-ce majoritatea adunărei respinse decĭ acéstă petițiune, fù candidat, brevi manu, advocatul Carol *Schnell* ca deputat, și se hotărî, ca acéstă candidare sĕ se comunice numai decât presidiului partidei liberale din Brașov (president: Carol Schnell), ca la alegere sĕ pótă procede *în mod solidar Sașii cu Maghiarii.*

*

Oficiósele „*Budapesti Közlöny*“ și „*Wiener Zeitung*“ publică cu datul de 6 c. următorul **autograf prea'nalt**: „Iubite conte *Goluchowski!* M'am aflat îndemnat de-a dispune, ca ministrul casei mele, de aci încolo, sĕ pórte titlul de „*ministru al casei imperiale și regale*“. Când te încunosciințez despre acesta, tot-odată te recerc, sĕ aibĭ grija, ca titulatura acésta, de acum înainte sĕ fiă întrebuințată la respectivele acte și comunicate, și tot-odată sĕ fiă aplicată și la titula ministerului, ce stă sub conducerea d-tale. Viena, 4 Octomvre 1895. *Francisc Iosif m. p. Goluchowski* m. p.

România agricolă.

II. Societatea centrală de agricultură

și societățile de cultură în genere.

(Urmare).

La orașe, în capitalele de județ, deși sunt ómenĭ cu avere, — și acum avem, în fiă-care capitală de județ gimnasiu clasic orĭ real, mai multe școle primare cu 4 învĕțătorĭ și învĕțătóre, regimentul local cu oficerimea întrégă, tribunal, etc. — totuși viéța culturală și socială, este aprópe zero. O singură reuniune de cultură și bine-facere, nu găsescĭ. Societățĭ de lectură, de cântărĭ, gimnastică, pentru instrucțiune etc. nu se pomenesc. Decĭ nicĭ serate literare, declamatorice etc. sĕ nu căutațĭ prin orașele micĭ și marĭ ale nóstre. Teatre stabile, orĭ și numai temporare, rar veĭ găsi în orașele marĭ cu 30—40 mii de locuitorĭ, și rar veĭ vedé vr'un afiș pe părețiĭ stradelor — de forțe artistice nicĭ nu mai vorbesc. O gazetă orĭ revistă literară cu greu se póte susțină un an întreg și piere de inanițiă, afară numai décă nu este pur politică, și susținută din fondurile clubului de partid. Ómenii cu parale nu se interesézǎ de așa ceva, căcĭ nu simt necesitatea, ér biata dăscălime desconsiderată și nesusținută, ce póte ea sĕ facă; de unde sĕ ia ea fondurile pentru intreprinderĭ culturale?

Ca viéță socială și ca distracțiă sunt pentru bărbațĭ unele cluburĭ politice, de ordinar câte două în fiă-care oraș, numite după cele 2 marĭ partide politice ale țĕrii, și cafenele. Atât la club, cât și la cafenele, afară de cestiunile de politică, unica distracțiă este jocul de cărțĭ. Balurĭ dă fiă-care club separat pentru membrii sĕi. Și femeile iau parte activă la ideile politice ale bărbaților. La convenirile sociale și intime, prin familii, unica petrecere este jocul de cărțĭ, jocul la noroc, — la care participă sexul slab cu mai mare interes și pasiune, decât bărbații. A nu juca cărțĭ, sĕu chiar a nu sci sĕ jocĭ cărțĭ, este un semn, că eștĭ rĕu crescut. Jocul de cărțĭ este o plagă socială fórte lățită și în familiile cu puțină dare de mână dela sate — la moșnenĭ etc.

Apropos! Mai avem o specialitate, de care voi de acolo ne putețĭ invidia: de Cafeurile chantante, carĭ se găsesc în tóte orașele de multe-orĭ câte două, trei. Inainte erau ca o marfă și producțiune străină, astădĭ sunt mai multe ca o producțiune națională și indigenă. Punĕnd la „Chetă“ numai câte un ban, tot la 5 minute, pentru câte o strofă de cântece nearticulate, poțĭ petrece de minune sĕ daĭ într'o sérǎ câte 5—10 lei pentru cântece în tóte limbile și sonurile, ér décă vreĭ sĕ mai fi și puțin galant, pentru o sticluță de vin de 40—50 banĭ, trebue sĕ daĭ numai 5 lei. — Pe ușor 15—20 lei se duc la „cafée chantant“ într'o sérǎ, pe când o cotisațiă lunară de 3—4 lei pentru inființarea unei societățĭ de lectură, de cântărĭ etc. țĭ-ar fi prea mult, deși ai avé o altă distracțiune luna întrégă.

Mișcarea nóstră literară și culturală, revistele și jurnalele nóstre politice și scientifice, le cunóscețĭ și voi și nu am lipsă de-a vi-le schița. Eu trebue sĕ mĕ refer mai mult numai la viéța dela țéră.

III. O escursiune economică și darea de sémă.

D'aceea voim sĕ facem aci o mică dare de sémă, despre raporturile agrare ale țĕrei, după ce fiind în serviciile unei instituțiunĭ de banĭ, ne-a fost dată ocasiunea sĕ ne orientăm și sĕ cunóscem de-aprópe starea socială și agricolă a țĕrii. Activitatea nóstră de 8 lunĭ de ḑile la amintita instituțiune, s'a estins cu deosebire asupra județelor Buzĕu, Rĕmnicu-Sărat, Brăila, Covurlui, Putna, Tecucĭ, Tutova și Neamț apoi Ilfov, Vlașca și Ialomița, și în fine asupra unei bune părțĭ din județele Dâmbovița și Teleorman.

Intinsul și vastul șes al Bărăganului, l'am traversat în tóte direcțiunile, cu trenul, și mai des cu trăsura, dela Buzĕu până în marginea estremă a județului, apoi dela Brăila la Rĕmnicu-Sărat, dela Rĕmnicu-Sărat la Hanu Conachi peste Namolósa; dela Rĕmnic peste apa Buzĕu la Făurei, dela Iancu la Macsinenĭ, dela Cilibia peste Grindu, trecĕnd apa Ialomiței am ajuns la gara Lehliu pe linia Călărașilor. Apoi dela Dunăre și Borcia în sus și jos pe Dunăre am ajuns la linia ferată, și apoi am colindat tóte satele și moșiile de pe Ialomița din drépta și stânga. Ne-am urcat sĕu scoborît la tóte gările, visitând moșii din drépta și stânga, de pe liniile Bucurescĭ-Călărași-Fetesci, dela Mizil până la Focșanĭ, și dela Buzĕu peste Brăila, Galațĭ la Tecucĭ și Bêrlad.

Noi avurăm ocasiunea de a veni în contact direct și de a face cunoscință de aprópe cu ómenĭ de tóte condițiile și stările sociale, de a-i visita și studia la casele și în gospodăria lor, și pretutindenea am fost fórte bine primițĭ și n'avem a ne plânge sĕu a cârti asupra nicĭ unuia dintrĕnșii. De asemenea nu credem sĕ le fi făcut noi vre-o supĕrare, sĕu sĕ le fi dat din parte-ne motiv la vre-o plângere. Și décă reamintim acele visite, și contactul cu dĕnșii, o facem c'un scop și interes mai mare, impersonal,

Am venit în contact direct cu marii proprietarĭ de moșii și tot-odată distinșii cultivatorĭ ai țĕrei, carĭ ei singurĭ se îndeletnicesc cu căutarea moșiilor lor; cu arendașĭ micĭ, marĭ, și fórte marĭ; cu administratorĭ și comptabilĭ de moșii, și cu diferițĭ ómenĭ de serviciu ai moșiilor marĭ; am visitat gospodăriile razeșilor dela Nicorescĭ și de pe apa Berheciului pe la Brahășeșcĭ și gospodăriile celor dela Cudalbi, carĭ au purtat pe la începutul seclului actual ḑecĭ de anĭ procese contra Vornicului Costachi Conachi, și și-au apĕrat cu succes moșia și libertățile lor. Am umblat prin curțile și economiile moșnenilor, de pe malurile Călnăului până la Zêrnescĭ, și de pe Slănicul de Buzĕu în sus, până la munte, unde se mai póte umbla încă cu trăsura, pe la Sărat de pe Rĕmnicul Sărat până la Buda în sus, ca și la cei de pe apa Teleormanului și a Vedei; la țĕranii ohabnicĭ de pe Ialomița, Borcea și dela Baltă, am umblat pe la mocanii baronițĭ, și pe la cei carĭ și-au păstrat încă vechiul port strămoșesc, averea și obiceiurile; la țĕranii lucrătorĭ pe moșii, în satele vechĭ și noi am convenit cu scutarĭ și têrlașĭ, ca și cu pădurenĭ și esplotatorii de pădurĭ.

Relevăm aceste drumurĭ intenționat, nu ca sĕ facem reclamă, sĕu sĕ ne punem în evidență, că cine scie ce ispravă mare am fi făcut pentru noi, sĕu pentru alții, ci numai ca sĕ facem o constatare, contrar obiceiului, la noi, durere, prea des practicat, de a scrie și a scrie mult și vorbi mult despre lucrurĭ, carĭ nicĭ odată nu le-ai vĕḑut, sĕu de a ale copia după alții, și a-țĭ însuși munca streină, și a-o presenta sub numele propriu. Noi n'avem lipsă de reclame de gazetă, ci numai de scrutarea adevĕrului.

Și ne este mare témă, că nu vom putea fi destul de obiectivĭ, și spațiul fiind limitat într'un ḑiar politic, nu vom puté resuma pe deplin și esact, tóte notițele culese asupra moșiilor, ce le-am vĕḑut și le-am visitat.

(Va urma.)

SCIRILE ḐILEI.

27 Septemvre.

Adunarea despărțĕmântului I (Brașov) al Asociațiunei. Adresându-ni-se din mai multe părțĭ întrebărĭ asupra locului și timpului, când se va ținé adunarea generală a acestui Despărțĕmênt, rĕspundem, că ea era sĕ se țină încă Duminecа trecută în comuna Feldióra. Din anumite cause însĕ *s'a amânat, dér nu pentru timp îndelungat.* Probabil, că se va ținé, după cum ni-se spune, în ḑiua S-lui Dumitru (26 Octomvre v.), se înțelege tot în comuna Feldióră. Agenturile de prin comune însĕ sunt rugate a înainta taxele membrilor, împreună cu libelul de colectare, subcomitetului din Brașov, cel puțin cu o sĕptĕmână înainte, ca astfel subcomitetul sĕ-șĭ pótă face raportul complet și amĕnunțit pentru viitórea adunare. Ḑiua adunărei se va aduce la cunoscința membrilor, și în special a agenturilor la timpul cuvenit.

—o—

Un suveran în călĕtorii. Regele Portugaliei a plecat în 3 Octomvre la călĕtoriă. In 5 c. a sosit la Paris; de aci va merge și va visita Roma, Berlinul și Londra. Se ḑice însĕ, că visitele regelui în capitalele amintite nu vor avé nicĭ decum caracter politic.

—o—

Proces de pressă. Alaltăerĭ s'a ținut în Budapesta pertractarea în procesul de pressă intentat de către procuratura de stat păpucarului Alexiu Zsigmond, acusat pentru delictul agitațiunei contra posesiunei și la ură de clasă. Numitul păpucar scrisese adecă în ḑiarul „Czipész“ sub titlul „Causele omorurilor“ un articol, în care ḑice, că omorurile și sinuciderile ḑilnice sunt de a se reduce la faptul, că cei avuțĭ asupresc și sug clasa muncitóre și îi răpesc acesteia chiar și onórea. După-ce jurații declarară vinovat pe acusat, tribunalul îl osândi la *șése lunĭ închisóre de stat* și plătirea speselor de proces. Ast-fel întemnițatul nostru politic, d-l Dr. Valeriu Braniscе, care în present este, pe cât scim, aprópe singur în închisórea dela Vaț, va avé în curĕnd un soț de suferințe în acest păpucar.

—o—

Navigațiunea pe Prut. Joi a avut loc la ministerul de esterne român, între d-l Al. Lahovari, ministrul român de esterne, d-l de Fonton, ministrul Rusiei, și d-l conte Welsersheimb, ministrul Austro-Ungariei, schimbul ratificărilor convențiunei pentru modificarea unor articole din convențiunea dela $^{3}/_{15}$ Decemvre 1886, privitóre la navigațiunea Prutului.

—o—

Isprăvurĭ cătănescĭ. „Egyetértés“ spune că ostașii, carĭ se reîntorceau dela manevrele ținute la B. Huedin, au făcut prin comunele și hotarele pe unde au trecut, adevĕrat vandalism. In hotarul comunei Cianul de Câmpiă au făcut pagube nespus de marĭ, furând póme, fân, oves și tot cele cădea în mână. In Turda au furat slănină, salamă, rachiu și alte lucrurĭ de mâncare. La Sân-Mihaiul de jos au vrut sĕ între în cripta familiară a baronului *Josika*, dér nu le-a succes. Respectivele oficii pretoriale au dat ordin strict de cercetare, ér gendarmeria lucrézǎ, împreună cu primarii comunalĭ, ca sĕ descopere pe făptuitorĭ.

—o—

acésta, sĕ fiă pedepsițĭ cu închisóre de 8—16 lunĭ. In timpul acesta copiiĭ sĕ fiă dațĭ la rudenii „dreptcredinciósе“, orĭ unuĭ titor numit de guvern. (§ 190).

Décă un Jidan orĭ un Mohamedan ia de nevastă o dreptcredinciósă, și copiiĭ născuțĭ într'o astfel de căsĕtoriă nu sunt crescuțĭ în adevĕrata credință, orĭ li-se pune piedecă în esercitarea obiceiurilor ei, atuncĭ căsĕtoria e nevalidă și criminalistul e trimis pe viéță la Siberia. (§ 186).

Cel ce contribue la lățirea sectelor esistente, orĭ la întemeiarea unor nouĕ secte, carĭ ar fi nefavorabile bisericei ortodoxe, pierde tóte drepturile civile, și vine esilat pe viéță la Siberia orĭ Transcaucasia (§ 196).

In Caucas, precum și în tóte ținuturile Siberiei am aflat numĕroșĭ ómenĭ, carĭ au fost condamnațĭ pe basa acestui paragraf. Atestatele autorităților civile și militare de-opotrivă constată însĕ, că acești creștinĭ de altă credință, formézǎ partea cea mai onestă și mai diligentă a poporațiunii din acele ținuturĭ. Ispravnicul din Vercni Udinski (Siberia ostică, lângă Oceanul pacific) ḑicea, când vorbiam cu el despre coloniile acestor sectarĭ din „ocrugul“ (districtul) lui: „Décă ar consta întréga poporațiune a districtului meu din ereticĭ esilațĭ, așĭ puté încuia închisórea și n'așĭ mai avé de-a face cu ea. Eĭ sunt cei mai bunĭ ómenĭ din cercul meu“. Este superflu de-a mai indigita îndeosebĭ nedreptatea, ce se comite, când cetățenii, carĭ nu voesc sĕ venereze icóne „făcĕtóre de minunĭ“, nicĭ sĕ sărute óse, orĭ că îșĭ fac cruce cu două și nu cu trei degete, sunt esilațĭ la Siberia.

Ar fi fórte ușor de-a mai ámplé câte-va pagine cu esemple de nedreptate și volnicia, carĭ ar fi caracteristice pentru dispozițiile referitóre la criminaliștii religioșĭ. Fiă-care paragraf e încărcat cu amenințărĭ de „temniță“, „esil“, „muncă silnică“ și totul pare a sta sub stăpânirea spiritului fariseismului și a netoleranței. Astfel de legĭ pot fi potrivite pentru un codice penal din evul mediu, nu însĕ într'o carte de legĭ, care a fost „revidată și ameliorată“ în anul Domnului 1885 în capitala unui „imperiu creștin“.

(Va urma.)

„Un preot fanatic“. Sub acest titlu „Pest. Ll.“ publică următórea scire: In Liptó-Oszada a ținut preotul catolic Ștefan Rovdev în biserică o predică contra legilor bisericescĭ-politice. Pe femei le îndrumă în modul cel mai strict, să alunge cu măturile pe purtătorul de matricule. Ca semn de doliu, venit asupra Ungariei în urma introducerei căsătoriei civile, preotul arboră pe biserică stégul negru. In contra lui Rovdev s'a făcut arătare.

—o—

La scóla froebeliană română din Brașov (Scheiu) se vor prepara în anul acesta *conducĕtóre pentru asilele de copii dela sate.* Cursul se va începe cu 15 Octomvre c. — Doritórele de-a obține acéstă cualificațiune au a se adresa la d-șóra *Maria Bogdan*, directóra scólei froebeliane române din Brașov (Scheiu).

—o—

Vinul în România. După scirile sosite la ministerul român al domeniilor, recolta viilor din acest an este satisfăcĕtóre, atât din punctul de vedere calitativ, cât și cantitativ. Vadra de vin nou se vinde în cele mai multe locurĭ cu 80 banĭ până la 1 leu. — Se scrie din Bucurescĭ, că anul acesta, mustul din România, e fórte căutat. Cu deosebire comercianții de vinurĭ din Francia cumpĕră marĭ cantitățĭ de must din piețele române. Până acum s'au cumpĕrat cam 5—6000 hectolitre de must. Comercianții de vin din Austro-Ungaria însĕ, din causa vămii urcate pentru vin, cumpĕră mai bucuros strugurii, pentru carĭ plătesc fórte puțină vamă, și îi transportă în Bucovina. Se crede, că cantitatea strugurilor cumpĕrațĭ și ajunșĭ în Bucovina se urcă la mai multe mii de măjĭ metrice.

—o—

Mórte prin huiț (glenciu, scrânciob). In comuna Săliște lângă Sibiiu, s'a întâmplat o nenorocire ne mai pomenită. Anume fetița Maria *Salomie* își făcuse în grădină, un huiț, petrecându-și ast-fel timpul. Odată huițăndu-se ea, i-s'a înfășurat sfóra, ce era legată de un prun după grumaz, așa, cât fetița părea spânzurată. Mumă-sa o vĕḑu, dér până ce alergă să cheme pe tatăl fetiței, acésta murĭ sugrumată după cum spune „Egyetértés“.

—o—

Mare nenorocire pe tren. Dumineca trecută după amédĭ s'a întâmplat pe linia ferată dintre *Wavre* și *Ottignes*, în Belgia o mare nenorocire, causată prin ciocnirea unei locomotive cu un tren de persóne. O telegramă, sosită dela fața locului, spune, că s'a constatat mórtea *a 17 persóne*, ér *60 de persóne* sunt greu rănite, dintre carĭ 34 se luptă cu mórtea. Trei cupee au fost sfărmate total. Unele s'au aprins, și în foc au perit 4 persóne. O altă telegramă spune, că până acuma au murit deja 18 persóne, și că s'au rănit mai multe de 100. In tren era și fostul ministru președinte al Belgiei *Bernaert* cu familia sa. Cumnată-sa, în urma unei loviturĭ puternice, murĭ numai decât, ér soția sa a fost greu rănită la piept; el însușĭ a scăpat téfĕr.

—o—

Instrucțiune în fluer. Domnul Iacob Nagy, cunoscutul virtuos în fluer, ne comunică, că este gata a da óre din fluer. D-sa posede fluere frumóse americane de lemn de grenadil. Se înțelege că instrucțiune se face după cerințele artei, pe note. Doritorii de a se perfecționa în fluer s'adreseze la artistul, care locuesce în strada sf. Nicolae Nr. 2.

Manevrele armatei române.

Manevrele armatei române din anul acesta au o importanță deosebită prin aceea, că ele se esecută în apropriere de cetatea Bucurescĭ, pe terenul pe care de sigur au să se petrécă înaintarea orĭ-cărei invasiunĭ, și operațiunile apĕrărei mobile a acestui mare lagăr întărit.

Tema generală a manevrei, dată de Statul-major general al armatei, este următórea: O armată venind despre nord, se apropie de Bucurescĭ spre a face investimentul. Un corp de armată, precedat de o divizie de cavaleriă, formézā avangarda acestei armate. Ea înaintézā, și ideea strategică a marșului sĕu este de a înlesni înaintarea armatei ce precede, întorcĕnd obstacolele însemnate ca Znagovul, Pociovaliștea, carĭ taiă liniile de operații directe spre Bucurescĭ. Acéstă avangardă este representată prin *corpul I-iu* de armată și *divisia de roșiorĭ*, carĭ au fost concentrate prin transportul cu calea ferată și marșurĭ până pe malul stâng al Ialomiței la Cernescĭ, unde își ia liniile de operații reale, prescrisă în tema generală.

Armata, care apĕră Bucurescii trimite un corp de armată și o divisiă de cavaleriă, spre a-se opune înaintării inamicului în direcțiunea Bucurescĭ-Buftea-Butimanu-Cojasca, căutând a manevra spre a împiedeca investimentul în acéstă zonă. Aceste trupe sunt representate prin *corpul II* de armată și o *divisie de călărașĭ*, constituită din 6 regimente de călărașĭ, acelea ale corpului I și II.

Concentrarea corpului I de armată merită a fi semnalată, fiind-că a fost perfect reușită; în adevĕr a-șĭ aduna tóte trupele din vasta-i regiune, concentrându-se în două ḑile cu calea ferată, acésta constitue o operațiune destul de dificilă, décă se ține sémă de impedimente, colóne de munițiunĭ, de subsistențe, etc.

In ḑiua de 22 Septemvre v. diviziile de cavaleriă și ambele corpurĭ de armată au început marșurile, carĭ trebuia să se apropie unele de altele. Diviziile de cavaleriă au luat contact în séra de 22: divizia de roșiorĭ, sosită pe Colintina, la Ghimpațĭ și Vizureștĭ; ér divizia de călărașĭ, ocupând căile Bucurescĭ spre Tĕrgoviște, la Tărtășescĭ.

In 23 Septemvre a avut loc întâlnirea diviziilor de cavaleriă aprópe de Ciocănescĭ, și divizia de călărașĭ a corpului de Sud (a apĕrărei) a fost susținută de batalionul 3 vânĕtorĭ, avangarda colónei din stânga a corpului de Sud; așa că divizia de roșiorĭ s'a retras spre Ialomița în direcțiunea Bilciurescĭ. Acéstă întâlnire a fost fórte bine condusă de comandanții ambelor părțĭ și s'a observat mai ales înaintarea fórte dibace a regimentului 4 de roșiorĭ condus de A. S. R. principele Ferdinand, care a voit să întórcă flancul liniei adverse.

In ḑiua de 24 Septemvre des de diminéță o plóiă fină începù să cadă și în curĕnd cerul luă aspectul posomorît al timpului noros de tómnă. Trupele au esecutat cu tóte acestea marșurile lor, carĭ trebuiau să le pună în contact, cu cea mai mare precisiune, fără ca plóia să fi schimbat natura veselă a Românului, care, bine îngrijit, póte suporta tóte intemperiile,

La 10 óre, *Majestatea* a, însoțit de Auguștii săĭ óspețĭ, Altețele Lor Regale principele *Leopold de Hohenzollern*, principele *Wilhelm de Hohenzollern* și principele de *Meiningen*, sosiră în trăsurĭ la Butiman, unde erau așteptațĭ de marele cuartier general și toțĭ oficerii streinĭ; de aci Majestatea Sa și Altețele Lor Regale și tótă suita trebuiau să încalice pentru a urmări manevra. In acest monument plóia se înteție, devenind aprópe torențială. Majestatea Sa, cu întréga suită, dădù esemplu, și sub torente de plóiă încălică, dând imediat semnalul de plecare.

Delă Butiman, marele cuartier general plecă prin Fântânele spre Cojasca, pe malul drept al Ialomiței, unde acțiunea se angajase între cele 2 corpurĭ de armată.

După o acțiune bine condusă din cele 2 părțĭ, corpul de Sud cedézā mișcărei ofensive a corpului de Nord și se ratrage. Numai la 2 și jum. putù să fiă terminată acéstă manevră atât de interesantă.

Majestatea Sa, cu auguștii Săi óspețĭ și briliantul sĕu stat-major urmăreau cu atâta atențiune întréga mișcare, încât nicĭ nu se gândeau la masă, deși era așa de târḑiu. Alteța Sa Regală principele moștenitor nu mai puțin dete în acéstă ḑi esemplu de abnegațiune și camaraderiă. După o luptă de peste 6 óre, în care avusese ocasie să respingă cu întréga divisie cavaleria inamică și după retragerea corpului de Sud, A. S. R. cu regimentul sĕu intră în avant-posturĭ, și preferă a sta în un sat mic și într'o locuință modestă în mijlocul trupei sale, care îl urmézā cu încredere și devotament, decât a-o lăsa și a veni la Buftea, unde îi era preparat un apartament.

Nimic nu este mai interesant decât o manevră mare, ḑice „Timpul“. Aspectul este sublim. Diferitele pachete de ómenĭ, carĭ aci mai micĭ, acĭ mai marĭ, înaintézā se opresc, trag foc etc., dau o privire admirebilă. Sgomotul tunurilor și al puștilor produc un astfel de efect asupra trupelor, încât nicĭ oboséla, nicĭ nemâncarea nu le pot opri. Este o adevĕrată bucuriă pentru orĭ-ce Român și inima bate cu putere la vederea frumósei armate române, manevrând cu efective așa de marĭ și cu tóte astea cu atâta precisiune. Șefii și soldații se întrec în a-se distinge și a da partea sa de acțiune pentru reușita scopului comun. Cavaleriile în special, în ḑilele de 23 și 24, au avut prea frumóse acțiunĭ, pe care le-au esecutat cu atâtă îndĕmânare, încât a încântat întréga lume militară.

Invitare.

Alba-Iulia, 5 Octomvre n. 1895.

P. T. Domnule! Dumineca 1 (13) Octomvre a. c. se împlinesce un secol, de când s'a ridicat din temeliă, și s'a edificat biserica nóstră română gr. or. din Alba Iulia-Maierĭ. Ea este un frumos monument din trecut al Românilor din Alba-Iulia, și în special al celor din suburbiul Maierĭ, un monument, care ne arată, că strămoșii noștri și în vremurĭ de grele încercărĭ au lucrat, dându-șĭ silința a lăsa urmașilor o frumósă zidire, în care aceștia să pótă preamări pe bunul Dumneḑeu.

Din causa acésta, împlinindu-se acum 100 de anĭ dela edificarea bisericei, comitetul subsemnat, voind a-și manifesta în mod demn recunoscința față de întemeiatori ei, a hotărît *să serbeze aniversarea acestei ḑile prin un serviciu dumneḑeesc solemn*, care se va începe la 9 óre a. m.

La acésta, precum și la celelalte festivitățĭ, ce se vor arangia din incidentul acestui iubileu, însemnat și din punct de vedere național, subsemnatul comitet vine a Vĕ ruga cu tótă onórea să binevoițĭ a participa.

In numele comitetului parochial
Florian Rusan,
poroch.

Literatură.

Din „**Istoria Impĕratului Traian** și a contimporanilor sĕi“, de Dr. Heinr. *Francke*, traducere autorisată de d-l *Petru Broșteanu.*

Fasciculul III are următorul cuprins: 3) „Colonia Ulpia Traiană“ (Zarmisegethusa) a) Situațiunea castrului; b) Aquaduct; c) Amfiteatru; d) școla séu băile; e) A doua residență a lui Decebal. 4) „Ad Mediam“: a) băile; b) monete; c) statue. 5) „Municipium Tiberiense“. 6) „Apulum“; aquaduct. 7) „Napoca séu Napuca“. 8) „Porolissum“. 9) „Patavissa“. 10) „Tivisoum“. 11) „Aquae“. 12) „Salinae“: a) minele de sare; b) minele montanistice ale Daciei; Collegium aurariorum. 13) „Centum putea“, topitórele, minele. 14) „Sergidava.“ D) Isis, Anubis și Canopus în Dacia. E.) Busta și temple de marmoră ca monumente ale lui Traian. IX. Columna lui Traian: A) Descrierea columnei; B) Primul resbel dacic; C) Al doilea resbel dacic după columna traiană. X. „Rĕsbóiele lui Traian în Asia“: A) Popórele și statele Asiei înainte și pe timpul lui Traian. 1. Imperiul assirian; 2. Imperiul dela Pergamos; 3. Republica insulei Rhodus; 4. Regatul Bithiniei; 5. Paflagonia; 6. Pontus; 7. Cappadochia; 8. Judeii în Palestina.

Fascilul IX cuprinde: 9. Armenia; 10. Imperiul bactric; 11. Parthii. B) „Resbelul lui Cornelius Palma în contra Arabiei;“ C) „Resbelul lui Traian cu Parthii“: 1. Justificarea întreprinderei; 2. Când s'a început resbelul? 3. Causa resbelului și preparativele pentru dênsul; 4. Traian la cutremurul de pământ în Antiochia; 5. Resbelul la anul 115 d. Chr.; 6. Resbelul la a. 116 d. Chr.; 7. Resbelul la a. 117 d. Chr.; 8. Imbolnăvirea, mórtea și apotheosa lui Traian.

*

In editura librăriei Leon Alcalay din Bucurescĭ (Calea Victoriei 37) a apărut: Gramatica pentru clasa III primară, întocmită după programa oficială din 1895 și aprobată de ministerul instrucțiunei publice din România, scrisă de: A. I. Odobescu și V. Gr. Borgovan. Un esemplar legat în scórță 65 banĭ.

*

A apărut Nr. 4 din *Ateneul Român* cu următorul sumar: V. A. Urechiă, Românii în secolul XVII; Ciru Economu, Resbunarea lui Anastase; Duiliu Zamfirescu, E mort Poetul; Cătră Dona Maria (poesie); N. Xenopol, Psicologia mulțimei; T. Ezneanu, Cine-i de vină? (poesie); Ang. Demetrescu, Lord Macaulay; Al. G. Djuvara, Lupta naționalităților: Românii și Ungurii; T. G. Djuvara, Bibliografia cestiunei naționale; St. C. Hepites, Buletin meteorologic.

DIVERSE.

Pod rotător la esposiția din Paris. Pentru esposiția din Paris, ce se va ține în 1900, inginerul Devic proiectézā un uriaș pod rotător peste rîul Sena, în fața promenadei invaliḑilor. Noul aparat ar avé să fiă construit pe o singură columnă puternică, care învĕrtindu-se ar pune în mișcare un plan al cărui diametru este de 136 metri de lung. Periferia planului este de 724 metri, ér suprafața cuprinde 14.752 metri pătrațĭ. Acest pod uriaș va împreuna câmpul Elysée cu promenada invaliḑilor, formând în modul acesta trecĕtórea principală peste rîul Sena. Inginerul Devic proiectézā în mijlocul acestui colos un turn provĕḑut cu restaurante, cafenele și fântânĭ săritóre. Tot aparatul se va mișca încet, cu ajutorul pressei hidraulice. Visitatorii esposițiunei vor ocupa loc pe pod și fără a-se mișca un pas vor trece peste rîu. Directorul esposițiunei arată mare interes față de noul proiect al inginerului Devic, și probabil, că acest pod se va înființa, fiind un nou obiect de admirațiune și de atracțiă pentru esposițiunea anului 1900 din Paris.

Musica ca mijloc contra cheliei. Un statisticiau engles recomandă musica ca cel mai bun mijloc contra cheliei (pleșuviei). El adecă a observat, că musicanții, nu numai în etatea jună sunt dotațĭ cu un pĕr bogat, ci și în bĕtrânețe; și peste tot a făcut observarea, că între o sută de musicanțĭ, abia unul e chel, până când între scriitorĭ abia 12 au pĕr. Și acesta un motiv pentru a-se dedica musicei!

Dor. — O ce bine ar fi, mamă dragă, să mor! — Nu cum-va ți-s'a urît de viéță? — Nu tocmai, dér Dómne ce bine trebue să fiă în ceriu. — Cum așa, pentru-ce? — Pentru-că în ceriu se încheie căsĕtoriile adevĕrate.

Proprietar: **Dr. Aurel Mureșianu.**
Redactor responsabil: **Gregoriu Maior.**

Cursul la bursa din Viena.

Din 8 Octomvre 1895.

Renta ung. de aur 4%	121.65
Renta de coróne ung. 4%	99.40
Impr. căil. fer. ung. în aur 4½%	124.20
Impr. căil. fer. ung. în argint 4½%	101.10
Oblig. căil. fer. ung. de ost. I. emis.	121.30
Bonurĭ rurale ungare 4%	98.10
Bonurĭ rurale croate-slavone	—.—
Imprum. ung. cu premii	160.
Losurĭ pentru reg. Tisei și Segedin.	145.50
Renta de hârtie austr.	100 80
Renta de argint austr.	101 15
Renta de aur austr.	121.50
Losurĭ din 1860	153.25
Acții de ale Băncei austro ungară.	1061.—
Acții de-ale Băncei ung. de credit.	485.50
Acții de-ale Băncei austr. de credit.	404.—
Napoleondorĭ	9.54
Mărcĭ imperiale germane	58.87½
London vista	120.25
Paris vista	47.60
Rente de coróne austr. 4%	101.40
Note italiene	45.25

Cursul pietei Brașov.

Din 8 Octomvre 1895.

Bancnote rom.	Cump.	9.49	Vênd.	9.52
Argint român.	Cump.	9.44	Vênd.	9.50
Napoleon-d'orĭ	Cump.	9.50	Vênd.	9.53
Galbenĭ	Cump.	5.62	Vênd.	—.—
Ruble rusescĭ	Cump.	128.—	Vênd.	—.—
Lire turcescĭ	Cump.	58.60	Vênd.	—.—
Mărcĭ germane	Cump.	10.75	Vênd.	—.—
Scris. fonc. Albina 5%		100.75	Vênd.	101.75

Arêndare prin licitațiune.

Epitropia Bisericii St. Nicolae din Brașov-Scheiŭ **va arênda 70 de holde** ale Bisericiĭ pe termin **până la comassare.**

Licitațiunea verbală se va ține **Duminecă în 1 (13) Oct. st. n. la 10 óre a. m.** la Biserica Sf. Nicolae din Scheiu.

Brașov, 15 Sept. 1895.

EPITROPIA PAROCHIALĂ a Bisericei române ort. rĕs. dela St. Nicolae, Brașov.

Sterie Stinghe,
epitrop-cassar.

2—3.

Numere singuratice din „Gazeta Transilvaniei“ à 5 cr. se potŭ cumpĕra în librăria Nicolae Ciurcu.